

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 8Asan/13/2021
Identifikačné číslo spisu: 2019200343
Dátum vydania rozhodnutia: 21. júla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Fečík
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:2019200343.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v kasačnom senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Fečíka (sudca spravodajca) a členiek senátu JUDr. Jany Hatalovej PhD., LL.M a JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M v právnej veci žalobcu: ALINA s.r.o., so sídlom Sedmokrásková 6, 821 01 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 47 629 738, právne zast. JUDr. Ján Vician, advokát so sídlom Prievozska 14/a, 821 09 Bratislava 2, proti žalovanému (sťažovateľovi): Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom Bajkalská 21/A, 827 99 Bratislava, v konaní o správnej žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0367/99/2019 zo dňa 15.10.2019, konajúc o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/188/2019 zo dňa 17.02.2021, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/188/2019 zo dňa 17.02.2021 zrušuje a vec v r a c i a Správnemu súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave (ďalej aj „prvostupňový orgán“) rozhodnutím č. W/0114/02/2019 zo dňa 07.08.2019 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) uložil žalobcovi pokutu vo výške 2.000,- eur pre porušenie zákazu uloženého distribútorovi sprístupniť hračku na trhu, ak vie alebo by mal vedieť, že hračka nespĺňa bezpečnostné požiadavky na hračky podľa § 3 zákona č. 78/2012 Z. z. o bezpečnosti hračiek a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o bezpečnosti hračiek“), nakoľko pri kontrole dňa 12.03.2019 bolo zistené, že v ponuke pre spotrebiteľa sa nachádzal jeden druh výrobku - 3 ks

Autíčko na batérie 175B á 7,- eur, ktorý je vzhľadom a označením identický s výrobkom, ktorý bol dňa 26.02.2019 zverejnený na internetovej stránke www.soi.sk v časti nebezpečné výrobky/jednotný trh EÚ s údajmi: Autíčko na batérie, pôvod: Čína, poradové číslo 16785, typ: 175B, ktoré predstavuje riziko pre životné prostredie - obsah kadmia a olova, oznámenie od členského štátu: Malta, číslo notifikácie oznámenia/rok: A12/0252/2019. Popis výroku v ponuke pre spotrebiteľa: Červené hasičské auto na batérie zabalené v kartónovej krabici s priehľadnou prednou časťou.

2. Žalovaný rozhodnutím č. SK/0367/99/2019 zo dňa 15.10.2019 (ďalej aj „rozhodnutie žalovaného“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Rozhodnutie žalovaný odôvodnil tým, že nezistil dôvod na zmenu alebo zrušenie prvostupňového rozhodnutia. Žalovaný mal za preukázanú totožnosť kontrolovaného výrobku s výrobkom zverejneným na internetovej stránke SOI www.soi.sk dňa 26.02.2019. O uvedenom závere svedčí príloha k inšpekčnému záznamu zo dňa 12.03.2019, konkrétne fotodokumentácia k predmetnému nebezpečnému výrobku, ktorý bol zistený v prevádzkarni účastníka konania. Na základe vizuálneho porovnania fotografií a porovnania označení, ktoré špecifikujú predmetné výrobky, je nepochybné, že ide o totožné výrobky. Nie je podstatné, že predmetný výrobok, ktorý bol zistený v ponuke žalobcu, mal byť zverejnený na stránke www.soi.sk dňa 26.02.2019, pričom pridaná číslica predstavuje iba ďalšiu konkrétnejšiu variáciu samotného typu Autíčka na batérie 175B.

3. Žalovaný k odvolacím námietkam žalobcu ďalej uviedol, že zákon o bezpečnosti hračiek je lex specialis voči § 6 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ochrane spotrebiteľa“), nakoľko upravuje len situácie výlučne súvisiace s výrobkami - hračkami, a to len vo vzťahu k úzko špecifikovanej problematike, t. j. k porušeniu povinnosti distribútora sprístupniť hračku na trhu, ak tento vie, alebo by mal vedieť, že hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. Žalovaný ďalej dôvodil svoje rozhodnutie tým, že výrobok, ktorý predstavuje riziko pre životné prostredie z titulu obsahu kadmia a olova, je nebezpečný aj pre ľudské zdravie. V tomto prípade išlo o hračku a podstatná skutočnosť pre posúdenie zodpovednosti účastníka konania za správny delikt podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek je, že informácia o nebezpečnosti predmetnej hračky bola zverejnená na internetovej stránke SOI s informáciou o stiahnutí tohto výrobku z trhu. Predmetný výrobok nemožno za žiadnych okolností hodnotiť ako taký, ktorý nepredstavuje žiadne riziko negatívnych účinkov na ľudské zdravie z dôvodu expozície chemických látok alebo zmesí, z ktorých je hračka zložená alebo ktoré obsahuje, najmä ak táto hračka bola vyhlásená za nebezpečný výrobok a stiahnutá z trhu z dôvodu, že obsahuje nedovolené množstvo určitých chemických látok, ktoré predstavujú riziko pre životné prostredie.

4. K námietke žalobcu, týkajúcej sa absencie náležitostí výrokovvej časti prvostupňového rozhodnutia žalovaný uviedol, že výroková časť prvostupňového rozhodnutia je súladná so zákonnými požiadavkami na obsahovú stránku výroku rozhodnutia, predovšetkým z hľadiska určito, jasne a zrozumiteľne vymedzeného času, miesta spôsobu spáchania skutku tak, aby nemohol byť zameniteľný s iným.

5. V súvislosti s námietkou žalobcu, týkajúcou sa jeho objektívnej zodpovednosti za správny delikt, žalovaný uviedol, že žalobca nesie za správny delikt podľa zákona o bezpečnosti hračiek objektívnu zodpovednosť, bez ohľadu na subjektívnu stránku správneho deliktu. Na námietku žalobcu, podľa ktorej prvostupňový orgán pri určovaní výšky pokuty nezohľadnil zásadu stanovenú v § 3 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), žalovaný reagoval tým, že žalobca opiera svoje stanovisko o staršie rozhodnutia, ktoré neriešia skutkovo zhodné alebo podobné prípady. Prvostupňový orgán pri ukladaní výšky zohľadnil závažný charakter zisteného protiprávneho konania, nakoľko nebezpečné výrobky predstavujú najmä na základe svojich vlastností a spôsobu používania zvýšené riziko pre spotrebiteľa, a preto zistenie, že spotrebiteľovi boli ponúkané nebezpečné výrobky, bolo potrebné zohľadniť pri stanovení výšky postihu. Žalovaný poukázal na to, že rozhodovacia prax orgánov verejnej správy na tomto úseku sa vyvíja a mení. Z dôvodu častejšieho výskytu nebezpečných výrobkov - hračiek, a taktiež z dôvodu posilnenia represívneho účinku sú sankcie v súčasnej dobe udeľované prísnejšie. K výške pokuty ďalej uviedol, že ohrozeným z dôvodu spáchania predmetného

správneho deliktu bol maloletý spotrebiteľ - dieťa, ktoré požíva osobitnú právnu ochranu. Taktiež žalovaný vyslovil svoj názor, že vzhľadom na množstvo (1 druh, 3 kusy) zistených nebezpečných hračiek je výška pokuty primeraná.

II.

Konanie pred krajským súdom

6. Žalobca sa včas podanou správnu žalobou doručenu dňa 26.11.2019 Krajskému súdu v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného a vrátenia veci na ďalšie konanie.

7. Žalobca predovšetkým namietal, že

- orgán verejnej správy nesplnil povinnosť špecifikovať vo výroku rozhodnutia predmetný 1 druh hračky, zistený v ponuke žalobcu tak, aby bolo možné bez akýchkoľvek pochybností prijať záver, že sa jedná o identický výrobok, zverejnený ako nebezpečný na webovej stránke www.soi.sk dňa 26.02.2019, keď vo výroku rozhodnutia chýbajú zákonom stanovené identifikačné údaje o výrobku [číslo šarže/čiarový kód, údaj o výrobcovi v zmysle § 4 písm. i) zákona o bezpečnosti hračiek],

- výrobok špecifikovaný vo výroku rozhodnutia orgánu verejnej správy nezodpovedá označením výrobku, ktorý bol zistený v ponuke žalobcu. V odôvodnení rozhodnutia je výrobok zistený v ponuke špecifikovaný v súlade s fotodokumentáciou výrobku, ktorý je súčasťou inšpekčného záznamu zo dňa 12.03.2019, táto špecifikácia však nezodpovedá označeniu výrobku vo výroku rozhodnutia orgánu verejnej správy,

- prvostupňový orgán nepreukázal bez akýchkoľvek pochybností, že výrobok, zistený v ponuke žalobcu je identický s nebezpečným výrobkom, zverejneným na stránke www.soi.sk. Administratívny spis neobsahuje žiadny dôkaz, že zverejnená hračka a hračka zistená v ponuke žalobcu sú od rovnakého výrobcu, identické nie je ani označenie modelu u hračky zverejnenej a hračky zistenej v ponuke žalobcu, ani čiarového kódu,

- orgány verejnej správy nesprávne označili žalobcu ako distribútora v zmysle čl. 2 bod 6 Nariadenia EP a Rady (ES) č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie z dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (ďalej aj „Nariadenie EP a Rady (ES) č. 765/2008“). Žalobca mal za to, že ako predávajúci nemôže byť v pozícii distribútora, čo dôvodil poukazom na znenie § 7 ods. 2 písm. e) zákona o bezpečnosti hračiek,

- orgány verejnej správy boli v danom prípade povinné aplikovať namiesto zákona o bezpečnosti hračiek zákon o ochrane spotrebiteľa,

- prvostupňový orgán neuviedol, na základe akého dôkazu dospel k záveru, že sa jedná o nebezpečný výrobok. Podľa žalobcu bol prvostupňový orgán oprávnený osvojiť si takýto záver jedine na základe dôkazu, ktorým bolo vykonanie expertíznej skúšky výrobku zverejnenom na www.soi.sk autorizovanou skúšobňou, ktorou bola preukázaná nezhoda vlastností skúšaného výrobku s príslušným právnym predpisom, resp. EN, ktorými sa stanovujú technické požiadavky na hračky. Až na základe takejto skúšky, ktorá konštatuje nezhodu hračky s príslušným právnym predpisom, mohol prvostupňový orgán vyhodnotiť takýto výrobok za nebezpečný. Samotná informácia o nebezpečnosti predmetného výrobku, zverejnená na stránke www.soi.sk, má výlučne informatívny charakter pre spotrebiteľov,

- zákon ani iný všeobecne záväzný právny predpis v oblasti ochrany spotrebiteľa neobsahuje právnu úpravu, ktorá stanovuje povinnosť podnikateľskému subjektu oboznamovať sa s obsahom informácií o nebezpečných výrobkoch zverejnených na webstránke www.soi.sk ani takú právnu úpravu, ktorá by oprávňovala orgán verejnej správy sankcionovať podnikateľský subjekt za predaj výrobku z dôvodu, že sa neoboznámil s údajmi o jeho nebezpečnosti zverejnenými na www.soi.sk. Z informácií zverejnených na stránke www.soi.sk nie je možné vyvodit' administratívnoprávnu zodpovednosť voči žalobcovi, pretože ide o informáciu určenú pre širokú verejnosť, ktorá len vo všeobecnosti konštatuje riziko pre životné prostredie uvedenej hračky,

- záver orgánov verejnej správy, že ak nespĺňa bezpečnostné požiadavky zákona o bezpečnosti hračiek jedna testovaná vzorka konkrétneho druhu výrobku, zverejnená v systéme RAPEX, resp. na www.soi.sk, automaticky sú nebezpečné všetky výrobky tohto druhu, označil žalobca za absurdný a protiprávny. Taktiež nesúhlasil s názorom žalovaného, že zverejnený typ predmetnej hračky 175B je

identický s typom hračky 175B3 zisteným v ponuke z dôvodu, že je to iba ďalšia konkrétnejšia verzia typu 175B,

- prvostupňový orgán neodôvodnil výšku pokuty v zmysle § 23 ods. 5 zákona o bezpečnosti hračiek. Síce v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia uviedol, že pri určení výšky pokuty bolo potrebné prihliadnuť najmä na závažnosť, čas trvania a následky protiprávneho konania a na skutočnosť, či sa jednalo o opakované porušenie zákazu účastníkom konania sprístupniť nebezpečné hračky na trhu, avšak išlo len o všeobecné deklarovanie splnenia tejto povinnosti,
- orgány verejnej správy nesprávne odôvodnili svoje rozhodnutia, keď ako primárne nebezpečenstvo označili ohrozenie života a zdravia detí, ktorým je hračka určená, pričom v notifikácii v systéme RAPEX ako primárny typ rizika je uvedené ohrozenie životného prostredia,
- čas protiprávneho konania vo výroku prvostupňového rozhodnutia je vymedzený dátumom vykonania kontroly dňa 12.03.2019. Sankcionované protiprávne konanie žalobcu bolo preukázané počas výkonu kontroly len dňa 12.03.2019 v trvaní cca 4 hodiny, čím je spochybnená deklarovaná závažnosť zisteného protiprávneho konania dňa 12.03.2019. V konaní nebolo preukázané, že by mal žalobca predmetný výrobok v ponuke po celý čas, a to od jeho zverejnenia na stránke www.soi.sk,
- prvostupňový orgán pre účely relevantného posúdenia následkov sankcionovaného protiprávneho konania nezistil, aké množstvo predmetného výrobku žalobca nakúpil od dodávateľa a aké množstvo tohto výrobku aj reálne predal spotrebiteľom. Z tohto dôvodu ani nemohol vyhodnotiť následky zisteného protiprávneho konania,
- rozhodnutia orgánov verejnej správy sú zmätočné, keď na jednej strane uvádzajú, že pri určení výšky pokuty prihliadli na kritériá v zmysle § 23 ods. 5 zákona o bezpečnosti hračiek a vzápätí uvádzajú, že zistený delikt sa radí medzi ohrozovacie delikty, kde stačí, že žalobca mal v ponuke výrobok, ktorý je označený na www.soi.sk za nebezpečný a nemusia preto zohľadňovať pri určovaní pokuty kritériá v zmysle § 23 ods. 5 zákona o bezpečnosti hračiek.

8. Rozsudkom sp. zn. 20S/188/2019 zo dňa 17.02.2021 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd zároveň priznal žalobcovi voči žalovanému právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

9. Krajský súd v napadnutom rozsudku dospel k záveru o dôvodnosti žaloby, hoci nie o dôvodnosti všetkých žalobných bodov. Predmet konania vymedzil ako preverenie správnosti použitia právneho predpisu pri vyvedení deliktualnej zodpovednosti žalobcu a uložení mu sankcie podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek, a to v súvislosti s časovou pôsobnosťou predmetného zákona, v súvislosti s podradením osoby žalobcu pod zodpovedný subjekt správneho deliktu, ako aj v súvislosti s vyhodnotením zisteného skutkového stavu v nadväznosti na všetky znaky skutkovej podstaty predmetného správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) v spojení s § 23 ods. 1 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek.

10. Krajský súd sa v prvom rade zaoberal argumentom žalobcu, ktorý spochybnil aplikáciu zákona o bezpečnosti hračiek, tvrdiac, že žalobcu ako zodpovedný subjekt nebolo možné podradiť pod definíciu osoby stojacej v obchodnom reťazci ako „distribútor“, a preto nebolo možné na zistený skutkový stav aplikovať zákon o bezpečnosti hračiek a podľa tohto uložiť žalobcovi peňažnú pokutu, pričom tento vyhodnotil ako nedôvodný.

11. Krajský súd v napadnutom rozsudku poukázal na to, že zákon o bezpečnosti hračiek nadobudol účinnosť dňa 01.03.2012 a prebral okrem iného aj Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/48/ES z 18.06.2009 o bezpečnosti hračiek, ktorá bola zverejnená v Úradnom vestníku EÚ zo dňa 30.06.2009 (ďalej aj „Smernica č. 2009/48/ES“). Podľa uvedenej smernice hračky takisto podliehajú smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a na odvetvie hračiek sa vzťahujú aj Nariadenia EP a Rady (ES) č. 765/2008.

12. V súvislosti s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) sp. zn. 6Sžo/64/2014 zo dňa 02.06.2015, na ktorý poukazoval žalobca, krajský súd konštatoval, že v predmetnom rozsudku sa Najvyšší súd SR k prednostnému použitiu zákona o ochrane spotrebiteľa pri sankcionovaní predaja nebezpečného výrobku - hračky, pred použitím zákona o

bezpečnosti hračiek nevyjadril, ani zároveň použitie zákona o bezpečnosti hračiek ako lex specialis nevytlúčil, hoci to v uvedenej veci žalobca namietal. Naviac zo skutkových okolností tam riešeného prípravu vyplýva, že nebezpečnosť hračky spočívala v technickej závadnosti, zistenej na základe protokolu o skúške zo dňa 07.11.2012, t. j. nebola naplnená skutková podstata predpokladaná porušením zákazu vyplývajúceho z § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek. Preto nemožno bez ďalšieho posudzovať správnosť použitia právnej normy v preskúvanom administratívnom konaní len podľa záverov uvedených v tomto rozsudku.

13. Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu „distribútor“, tento je pre účely zákona o bezpečnosti hračiek potrebné vykladať v kontexte s účelom sledovaným týmto zákonom a v nadväznosti na výklad tohto pojmu obsiahnutý v relevantnej európskej legislatíve pre oblasť bezpečnosti hračiek. Distribútorom je každá fyzická osoba a právnická osoba v dodávateľskom reťazci okrem výrobcu alebo dovozcu, ktorá sprístupňuje hračku na trhu, pričom sprístupnením na trhu je každá dodávka hračky určenej na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trhu Spoločenstva v rámci obchodnej činnosti, či už za odplatu alebo bezplatne. Vzhľadom na to, že žalobca v rámci svojej obchodnej činnosti ponúkal na predaj konečnému spotrebiteľovi predmetnú hračku, t. j. dodával ju na spotrebu, možno ho podradiť pod hospodársky subjekt v postavení distribútora. Rovnako možno konštatovať, že žalobca je ako distribútor súčasťou dodávateľského reťazca, a to na pozícii priameho dodávateľa hračiek konečnému spotrebiteľovi.

14. Krajský súd ďalej napadnutý rozsudok dôvodil tým, že:

- žalobcom uvádzané rozhodnutia orgánov verejnej správy aplikujúce v obdobných prípadoch zákon o ochrane spotrebiteľa môžu naznačovať nejednotnosť rozhodovacej praxe orgánov verejnej správy, nie však nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, ktoré je z tohto pohľadu súladné s ustálenou súdnou praxou prezentovanou napríklad v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Asan/11/2018 zo dňa 09.05.2019,

- primárnou požiadavkou na výrok rozhodnutia orgánu verejnej správy vo veci správneho trestania je okrem jasne určenej sankcie a jej právnej podstaty aj identifikácia protiprávneho konania sankcionovaného subjektu tak, aby toto konanie nebolo zameniteľné s iným konaním alebo skutkom. V prípade, keď protiprávne konanie spočíva v ponuke nebezpečného výrobku, teda aj nezameniteľné označenie daného výrobku tvorí súčasť jednoznačnej identifikácie protiprávneho konania. Takejto požiadavke bez pochybností zodpovedá označenie výrobkov vo výroku prvostupňového rozhodnutia. Identickosť výrobkov zistených v ponuke žalobcu s notifikovaným druhom výrobku v systéme RAPEX a na internetovej stránke žalovaného bola podložená obsahom odôvodnenia rozhodnutia, pričom žalobca existenciu iných, potencionálne zameniteľných výrobkov v jeho ponuke s takýmto označením a predajnou cenou netvrdil ani neoznačil,

- otázka, či označenie druhu výrobku zisteného v ponuke žalobcu umožňuje jeho stotožňovanie s výrobkom predstavujúcim bezpečnostné riziko, zverejneným na internetovej stránke Slovenskej obchodnej inšpekcie a notifikovaným v systéme RAPEX pod č. A12/0252/2019, je otázkou inou, ktorú orgány verejnej správy v dostatočnom rozsahu zodpovedali v odôvodneniach svojich rozhodnutí poukazom nielen na originálne označenia výrobku zisteného v ponuke žalobcu, ktoré je totožné s označením zverejneného nebezpečného výrobku v názve výrobku, v čísle typu/modeli 175B a v krajine pôvodu Čína, ale je totožné aj na vzhľad výrobku a jeho balenie, dokumentované v obsahu administratívneho spisu. Z porovnania týchto údajov a vzhľadu výrobkov nemal súd žiadne pochybnosti o správnosti stotožnenia výrobkov zistených v ponuke žalobcu so zverejneným výrobkom predstavujúcim označené riziko pre životné prostredie. V obsahu žalobných námietok súd nezistil žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by stotožnenie výrobkov spochybňovali, keď takouto skutočnosťou nie je, že v informácii o nebezpečnom výrobku uvádzaná krajina Čína nie je údajom o výrobcovi podľa § 4 písm. i) zákona o bezpečnosti hračiek, či chýbajúce číslo šarže alebo série, keď takéto číslo originálne balenie výrobku neobsahuje a v prípade predmetného autička nie je dôvodné bez ďalšieho zaň považovať ani údaj uvedený na papierovom štítku nalepenom na originálnom balení,

- systém RAPEX zabezpečuje výmenu informácií o nebezpečných výrobkoch nepotravinového charakteru medzi Európskou komisiou, členskými štátmi Európskej únie a štátmi Európskeho hospodárskeho priestoru na základe Smernice EP a Rady č. 2001/95/ES o všeobecnosti bezpečnosti výrobkov (ďalej aj „smernica o všeobecnosti bezpečnosti výrobkov“). Tento systém rýchlej výmeny

informácií o nebezpečnosti určitého typu výrobku medzi uvádzanými subjektmi je realizovaný na základe informácií vkladanych členskými štátmi získaných prostredníctvom notifikácií na základe vykonaných skúšok zo vzoriek odobratých výrobkov a je pre účely konania podľa zákona o bezpečnosti hračiek bez ďalšieho dostatočne hodnoverným pre prijatie záveru o nebezpečnosti výrobkov sprístupňovaných na slovenskom trhu zodpovedajúcich výrobku notifikovanému v systéme RAPEX iným členským štátom. Nemožno prisvedčiť námietke žalobcu, že nebola preukázaná zhoda množstva nebezpečných látok v hračkách zistených v jeho ponuke, pretože žalovaný sporné hračky nepodrobil kontrolnej laboratórnej skúške zameranej na zistenie množstva nebezpečných látok v nej obsiahnutých. Ak by mala platiť konštrukcia spôsobu kontroly bezpečnosti hračiek realizovanej orgánmi dozoru podľa výkladu žalobcu, nikdy by v praxi ani nemohla byť naplnená skutková podstata administratívneho deliktu porušenia povinnosti distribútora hračiek podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, spočívajúcej v zákaze sprístupniť na trhu hračku, ak vie alebo by mal vedieť, že hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2, pretože pred vykonaním kontrolnej skúšky obsahu nebezpečných látok v konkrétnej hračke sprístupnenej distribútorom na trhu by nemohol byť splnený predpoklad subjektívnej stránky predmetného správneho deliktu, vedomého alebo nedbanlivého sprístupnenia nebezpečnej hračky na trhu distribútorom,

- z kontextu a účelu európskej a vnútroštátnej legislatívnej úpravy v oblasti bezpečnosti hračiek vyplýva distribútorovi povinnosť konať s náležitou starostlivosťou pri sprístupňovaní hračiek na trhu. S prihliadnutím na povinnú znalosť európskych a vnútroštátnych právnych predpisov hospodárskych subjektov v danej oblasti, v závislosti od ich úloh v dodávateľskom reťazci v rámci sprístupňovania hračiek na trhu, tieto nesú zodpovednosť za to, aby sa dosiahla vysoká úroveň ochrany verejných záujmov, ktorými sú zdravie, bezpečnosť a ochrana spotrebiteľa, životného prostredia a zabezpečila sa spravodlivá hospodárska súťaž na trhu Spoločenstva. Toto sú legitímne ciele sledované uvedenými právnymi aktmi Európskeho parlamentu a Rady, ako i vnútroštátnym zákonom o bezpečnosti hračiek, a preto je namieste od hospodárskych subjektov, vrátane distribútora sprístupňujúceho hračky na trh ich dodávaním na konečnú spotrebu, spravodlivo očakávať z ich strany aktívny prístup k vyhľadávaniu spolupráce a informácií od orgánu dozoru nad vnútroštátnym trhom, namiesto toho, aby zostali pasívni s vedomím prenosu zodpovednosti za predaj nebezpečných hračiek na orgány dozoru. Hoci v zákone o bezpečnosti hračiek nie je explicitne upravená povinnosť hospodárskych subjektov sledovať vysielanie verejnoprávnych médií alebo webových stránok orgánu dozoru nad vnútorným trhom, ktoré sú zamerané na zverejnenie informácií o nebezpečnosti kontrolnej skúške podrobených výrobkov a prijatých opatreniach na zamedzenie ich ďalšieho predaja, verejný záujem chránený zákonom o bezpečnosti hračiek nepochybne robí legitímnou požiadavkou na podnikateľské subjekty zabezpečiť získanie aktuálnych informácií o bezpečnosti, resp. nebezpečnosti ponúkaných hračiek, aby sa v tomto smere pasívne nespoliehali na možnosť, že sa k informácií o nebezpečnosti „svojho“ tovaru náhodne dostanú prostredníctvom verejnoprávnych médií rovnako ako konečný spotrebiteľ, ale aby informácie o výrobku aktívne vyhľadávali, na čo primárne slúžia práve špecializované stránky orgánu dozoru. Neobstojí ani spoliehanie na distribútora na opatrenie hračky označením CE, nakoľko vierohodnosť opatrenia hračky označením CE nie je absolútna a je nanajvýš potrebné v oblasti bezpečnosti hračiek tieto ukazovatele zhody vo vzťahu k zdravotnej neškodnosti hračiek preverovať. Toto platí aj pre orgány dozoru a s prihliadnutím na povinnosť distribútora konať s vynaložením potrebnej odbornej starostlivosti pri sprístupňovaní hračiek na trh, aj pre neho samotného, minimálne formou sledovania informácií zverejňovaných na obvykle prístupných internetových stránkach kompetentných orgánov dohľadu.

15. Krajský súd však vyhodnotil napadnuté rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie ako nedostatočne odôvodnené pokiaľ ide o vyvodenie deliktualnej zodpovednosti žalobcu za spáchanie správneho deliktu podľa § 23 ods. 1 písm. a) v spojení s § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, a to v nadväznosti na vyhodnotenie zisteného skutkového stavu, zahŕňajúceho identifikáciu všetkých znakov skutkovej podstaty predmetného deliktu v rámci ich podradenia pod jeho skutkovú podstatu. Poukázal na to, že v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva majú priestupky trestnoprávny charakter a rovnako aj správne trestanie vo všeobecnosti podlieha ochrane zaručenej v článku 6, článku 7 a článku 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení jeho dodatkových protokolov. Pri administratívnom trestaní sa rovnako ako v trestnom konaní uplatňuje zásada legality a zásada trestania nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege.

16. Orgány verejnej správy oboch stupňov vo svojich rozhodnutiach poukazovali na notifikáciu v systéme RAPEX č. A12/0252/19 a oznámenie na webovej stránke www.soi.sk, časť nebezpečné výrobky/jednotný trh EÚ, pod poradovým číslom 16785, s dátumom zverejnenia 26.02.2019. Z obsahu oboch oznámení vyplýva konštatovanie o druhu rizika, ktorý bol označený ako riziko pre životné prostredie. Oznámenie na internetovej stránke www.soi.sk neobsahuje konkrétne informácie, v čom spočíva podstata nebezpečnosti rizika predmetnej hračky pre životné prostredie a predovšetkým podstata nebezpečnosti pre zdravie dieťaťa v intenciách slovenskej právnej úpravy v oblasti bezpečnosti hračiek. Obe oznámenia o nebezpečnosti výrobku ako jediné riziko uvádzajú riziko pre životné prostredie, avšak takého vymedzenie rizika v súvislosti s používaním predmetného výrobku, bez dostatočných informácií o spôsobe možného ohrozenia bezpečnosti a zdravia dieťaťa pri bežnom používaní predmetnej hračky, neposkytuje dostatočnú informáciu o tom, že predmetný výrobok nespĺňa požiadavky na bezpečnosť hračky podľa § 3 ods. 1 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek, čo v oznámení SOI vo vzťahu k povinným subjektom pôsobí zmätočne.

17. Pokiaľ ide o podradenie protiprávneho konania žalobcu pod skutkovú podstatu postihovaného správneho deliktu, predovšetkým s prihliadnutím na obsah dôvodov varovania o nebezpečnosti predmetnej hračky v systéme RAPEX, notifikovaného pod číslom oznámenia/rok: A12/0252/2019, ktoré konštatovalo riziko ohrozenia životného prostredia s uvedením percentuálnych hodnôt expozície olova a kadmia, ani jeden z konajúcich orgánov verejnej správy pre potreby presvedčivosti rozhodnutia, úvahou a za použitia príslušných ustanovení zákona o bezpečnosti hračiek a súvisiacich predpisov neuviedol, ako dospel k subsumovaniu konštatácie o riziku predmetnej hračky na životné prostredie pod skutkovú podstatu správneho deliktu, ktorej predmetom je ochrana bezpečnosti a zdravia dieťaťa v spojení s požiadavkami zákona o bezpečnosti hračiek na chemické vlastnosti hračiek podľa prílohy č. 2 ods. 2 zákona o bezpečnosti hračiek.

18. Krajský súd prijal záver, že zverejnené oznámenie SOI o nebezpečných výrobkoch nemá vypovedaciu hodnotu z dôvodu absencie konkretizácie rizika v ohrození bezpečnosti a zdravia dieťaťa. V nadväznosti na požiadavky na hračky podľa § 3 ods. 1 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek bolo povinnosťou orgánov verejnej správy, aby v odôvodnení rozhodnutí presvedčivo odôvodnili, a to na základe zisteného skutkového stavu, za ktorý nemožno považovať len zverejnenie informácie o nebezpečnosti výrobku na stránke SOI a ponuku hračky na trhu zo strany žalobcu (ale jednoznačne aj vyhodnotenie zistenej expozície kovov v nadväznosti na konkrétne ustanovenia zákona alebo iného všeobecného záväzného predpisu EÚ), kvalifikáciu konania žalobcu pod znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 23 ods. 1 písm. a) v spojení s § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek. Krajský súd uviedol, že mu nie je zrejmé, na základe akých dôkazov a s použitím akej úvahy vo vzťahu k požiadavkám zákona o bezpečnosti hračiek dospel žalovaný k záveru o protiprávnom konaní žalobcu, keď sprístupnil na trh hračku identifikovanú na základe informácií obsiahnutých v oznámení na stránke www.soi.sk ako nebezpečnú pre životné prostredie. K uvedenému poukázal krajský súd na to, že predmetný výrobok - autíčko na baterky typu 175B, predstavuje riziko pre životné prostredie, ktorého ochrana však nie je a priori predmetom a účelom zákonnej úpravy osobitných bezpečnostných požiadaviek na hračky. Krajský súd nesúhlasil s argumentáciou žalovaného, že výrobok, ktorý predstavuje riziko pre životné prostredie z titulu obsahu kadmia a olova, je nebezpečný aj pre ľudské zdravie. Krajský súd neakceptoval takúto „výkladovú skratku“ pre účely ustálenia a vyvodenia administratívnej zodpovednosti distribútora výrobku, resp. pre účely subsumovania konania žalobcu pod skutkovú podstatu správneho deliktu postihujúceho sprístupňovanie trhu hračkou nespĺňajúcou požiadavky podľa § 3 ods. 1 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek z dôvodu preukázania objektívnej deliktuálnej zodpovednosti fyzickej osoby podnikateľa.

19. Krajský súd poukázal na to, že § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek stanovením zákazu pre distribútora sprístupniť hračku na trhu, ak vie alebo by mal vedieť, že hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek, poskytuje ochranu bezpečnosti a zdraviu dieťaťa alebo dospelého, čo ako zákonom chránený záujem vo vzťahu k porušeniu tohto imperatívu tvorí objekt správneho deliktu v zmysle § 23 ods. 1 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek.

Objektívnou stránkou správneho deliktu je podľa tohto ustanovenia čo aj nedbanlivostné (a to aj nevedomé) sprístupnenie hračky na trhu, ktorá nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. V rámci ustálenia deliktuálnej zodpovednosti zodpovedného subjektu je potrebné vo vzťahu k hračke ponúkanej na trhu vyhodnotiť a preukázať aj tú skutočnosť, že táto hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek, pretože táto tvorí základ objektívnej stránky správneho deliktu.

20. Krajský súd mal za to, že vzhľadom k tomu, že na internetovej stránke www.soi.sk v oznámení o nebezpečnosti výrobku bolo ako typ rizika označené riziko pre životné prostredie, bez uvedenia zistených hodnôt prekročenej expozície v predmetnom výrobku podľa zákona o bezpečnosti hračiek, bolo povinnosťou orgánu verejnej správy pre účely vyvodenia deliktuálnej zodpovednosti žalobcu zrozumiteľne uviesť, ako boli konaním žalobcu naplnené všetky znaky skutkovej podstaty správneho deliktu. Krajský súd uviedol, že bolo povinnosťou orgánov verejnej správy, aby vyhodnotili nadlimitný obsah kadmia a olova, ktoré sú zákonom o bezpečnosti hračiek a jeho prílohami pre účely ich obsahu v hračkách klasifikované ako maximálne povolené hodnoty, prípadne ako nadlimitné hodnoty.

21. Krajský súd súhlasil so všeobecným tvrdením, že ak je určitá chemická látka alebo zmes nebezpečná pre životné prostredie, tak nebude bezpečná ani pre ľudské zdravie. Avšak pri vyvedení deliktuálnej zodpovednosti subjektu, bez uplatnenia zásad administratívneho trestania a bez preukázania splnenia všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty správneho deliktu, nie je možné len tak bez ďalšieho konštatovať nesplnenie požiadaviek podľa § 3 písm. a) a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. Definovanie environmentálnych rizík môže byť v rôznych oblastiach ochrany životného prostredia odlišné a rovnako sa určité zákonom stanovené expozície chemických látok, vrátane ich výnimiek, môžu odlišovať od zákonom stanovenej biologickej prípustnosti pre účely ochrany bezpečnosti a zdravia detí pri používaní bezpečných hračiek. Preto na základe konštatovania existencie rizika pre životné prostredie (a to bez uvedenia nameranej expozície chemickej látky a zmesi v konkrétnom prípade) nemôže byť automaticky prijatý záver o nesplnení požiadaviek na hračky stanovených v § 3 ods.1 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na to, že požiadavky na hračky v súvislosti s ich chemickými vlastnosťami upravuje príloha č. 4 zákona o bezpečnosti hračiek. Vyhodnotenie, aké predmetná hračka nameranou expozíciou kovov predstavuje zdravotné a bezpečnostné riziká s ohľadom na jej zákonom predpokladané užívanie podľa návodu alebo predvídateľným spôsobom s ohľadom na obvyklé správanie detí, ako aj s ohľadom na zákonom stanovenú výnimku zo zákazu prekročenia biologickej prípustnosti vyplývajúcej z používania hračiek, tvorí taktiež skutkový podklad, tvoriaci základ pre vyhodnotenia, či boli konaním zodpovednej osoby naplnené všetky znaky skutkovej podstaty predmetného správneho deliktu.

22. Vzhľadom na uvedené krajský súd vyhodnotil prvostupňové rozhodnutie ako aj napadnuté rozhodnutie žalovaného ako nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov. Pre konštatované vady rozhodnutí sa nezaoberal žalobnými dôvodmi napádajúcimi nedostatočné odôvodnenie výšky uloženej pokuty.

III.

Konanie na kasačnom súde

23. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný (ďalej aj „sťažovateľ“) včas kasačnú sťažnosť, v ktorej navrhol zrušiť napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Kasačnú sťažnosť sťažovateľ podal z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), keď mal za to, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že konajúce orgány verejnej správy pri vyvedení deliktuálnej zodpovednosti žalobcu nedostatočne odôvodnili právnu kvalifikáciu postihovaného konania ako správneho deliktu podľa § 23 ods. 1 písm. a) v spojení s § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek a keď dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

24. Konkrétne pochybenia krajského súdu sťažovateľ vymedzil v sťažnostných bodoch, pričom namietal predovšetkým nasledovné:

- rozhodnutia orgánov verejnej správy sú dostatočne odôvodnené a skutkový stav je jednoznačne preukázaný, správne právne posúdený a pokuta bola uložená žalobcovi oprávnene a v súlade so zákonom. Žalobca porušil § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, keď podľa § 3 zákona o bezpečnosti hračiek hračka, vrátane obsiahnutých chemických látok a chemických zmesí nesmie ohroziť bezpečnosť a zdravie dieťaťa alebo dospelého, ak sa používa predpokladaným spôsobom v súlade s jej určením zohľadňujúcim správanie a zručnosť dieťaťa, a ak je to potrebné, zručnosť dozerajúceho dospelého, predovšetkým pri hračke určenej na hranie pre dieťa vo veku do 36 mesiacov alebo pre inú špecifikovanú vekovú skupinu. Hračka musí spĺňať požiadavky podľa § 3 ods. 1 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. Podľa prílohy č. 2 ods. 3 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek hračka musí byť navrhnutá a vyrobená tak, aby nepredstavovala žiadne riziko negatívnych účinkov na ľudské zdravie z dôvodu expozície chemických látok alebo zmesí, z ktorých je hračka zložená alebo ktoré obsahuje, ak sa hračka používa za podmienok uvedených v § 3 ods. 1 zákona o bezpečnosti hračiek. Výrobok, ktorý predstavuje riziko pre životné prostredie z titulu nadlimitného obsahu kadmia a olova je nebezpečný aj pre ľudské zdravie,
- podstatná skutočnosť pre posúdenie zodpovednosti účastníka konania za správny delikt podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek je, že informácia o nebezpečnosti predmetnej hračky bola zverejnená na internetovej stránke www.soi.sk v časti nebezpečné výrobky/jednotný trh EÚ s informáciou o stiahnutí tohto výrobku z trhu. Predmetný výrobok nemožno za žiadnych okolností hodnotiť ako taký, ktorý nepredstavuje žiadne riziko negatívnych účinkov na ľudské zdravie z dôvodu expozície chemických látok alebo zmesí, z ktorých je hračka zložená alebo ktoré obsahuje, najmä ak táto hračka bola vyhlásená za nebezpečný výrobok a stiahnutá s trhu z dôvodu, že obsahuje nedovolené množstvo určitých chemických látok, ktoré predstavujú riziko pre životné prostredie. Je všeobecne známou skutočnosťou, že Slovenská obchodná inšpekcia ako orgán štátnej kontroly vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa s celoštátnou pôsobnosťou dlhodobo a pravidelne poskytuje na webovej stránke informácie o nebezpečných výrobkoch, vrátane hračiek, na základe legitímne vykonaných skúšok, ktorých výsledkom sú protokoly o skúškach objektívne potvrdzujúcich nebezpečenstvo skúšaného výrobku, akými sú napr. hračky a taktiež zverejňuje na svojej internetovej stránke informácie o nebezpečných výrobkoch, vrátane hračiek, na základe notifikácií národných orgánov trhového dozoru iných členských štátov Európskej únie. Tieto informácie poskytuje nielen spotrebiteľom, ale aj podnikateľom v snahe zjednodušiť tak informovanie verejnosti o nebezpečných výrobkoch nielen na národnom trhu Slovenskej republiky, ale aj na vnútornom trhu Európskej únie,
- žalobca mal objektívnu možnosť zistiť túto verejne dostupnú informáciu o nebezpečnosti predmetnej hračky a takýmto spôsobom aj postupovať. Preto je nepochybné, že mal vedieť, že sledovanie týchto skutočností súvisí s jeho podnikateľskými aktivitami a nevedomosť o tejto informácii ho nezbavuje zodpovednosti za porušenie § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek. V rámci nej by si mal preveriť, aspoň na základe verejne dostupných zdrojov, či dodávané výrobky nepredstavujú riziko pre potencionálnych kupujúcich, resp. budúcich používateľov,
- znenie § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek je koncipované na princípe subjektívnej zodpovednosti. Žalobca v dôsledku jeho nedbanlivostného konania ponúkal v čase kontroly (12.03.2019) na predaj uvedenú nebezpečnú hračku. Žalobca je povinný pri svojej podnikateľskej činnosti konať s odbornou starostlivosťou a v prípade, keby vynaložil aspoň minimálnu mieru odbornej starostlivosti, k porušeniu povinnosti by z jeho strany nedošlo,
- Slovenská obchodná inšpekcia, ako orgán trhového dohľadu, využíva v rámci kontrolnej činnosti aj európske informačné a komunikačné systémy, pričom jedným z nich je aj RAPEX (systém včasného varovania pre výrobky predstavujúce vážne riziko pre zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov), ktorý umožňuje výmenu informácií o nebezpečných výrobkoch nepotravinového charakteru medzi Európskou komisiou, členskými štátmi Európskej únie a štátmi Európskeho hospodárskeho priestoru, ako aj o opatreniach a krokoch prijatých v súvislosti s týmito výrobkami. Legislatívnym základom pre systém RAPEX je smernica o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a podrobnosti o systéme RAPEX upravuje vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) č. 2019/417 z 08.11.2018, ktorým sa stanovujú usmernenia pre riadenie systému Európskej únie na rýchlu výmenu informácií (RAPEX) vytvoreného podľa článku 12 smernice č. 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a jeho systému oznamovania (ďalej aj „rozhodnutie Komisie o všeobecnej bezpečnosti výrobkov“). Povinnosti

Slovenskej republiky voči systému RAPEX sú upravené v zákone o ochrane spotrebiteľa a v nariadení vlády Slovenskej republiky č. 404/2007 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (ďalej aj „nariadenie vlády SR o všeobecnej bezpečnosti výrobkov“). Slovenská obchodná inšpekcia je výkonným orgánom systému RAPEX, a preto vykonáva, okrem iného, aj kontrolu výrobkov notifikovaných v rámci tohto systému. Cieľom je zabrániť distribúcií ponuky a predaja nebezpečných výrobkov,

- súčasťou oznamovacieho formulára do systému RAPEX sú aj výsledky skúšok, tzn. protokoly o skúškach. Samotné oznámenie o nebezpečnosti výrobku (notifikácia č. A12/0252/2019 zo strany Malty) je nespochybniteľným dôkazom preukazujúcim nebezpečnosť predmetnej hračky. Súčasťou notifikácie je aj uvedenie rizika, ktoré výrobok predstavuje, pričom z tejto notifikácie je zrejmé aj to, že v predmetnom prípade ide o závažné riziko. Pri predmetnej hračke bolo na základe skúšky zistené, že nebola navrhnutá a vyrobená tak, aby nepredstavovala žiadne riziko negatívnych účinkov na ľudské zdravie z dôvodu expozície chemických látok alebo zmesí, z ktorých je hračka zložená alebo ktoré obsahuje, ak sa hračka používa za podmienok uvedených v § 3 ods. 1 zákona o bezpečnosti hračiek, nakoľko predstavuje riziko pre životné prostredie z dôvodu nadlimitného obsahu kadmia a olova,

- notifikácia č. A12/0252/19 na web stránke RAPEX odkazuje na smernicu EP a Rady č. 2011/65/EÚ o obmedzení používania určitých nebezpečných látok v elektrických a elektronických zariadeniach (ďalej aj „smernica č. 2011/65/EÚ“). Táto smernica stanovuje ochranu pred nebezpečnými látkami s rizikom pre ľudské zdravie a zároveň životné prostredie, teda aj zdravie ľudí. Preto v danej veci došlo k porušeniu prílohy č. 2 ods. 3 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek,

- skutkový stav bol zistený dostatočne na právne posúdenie veci, teda na ustálenie, že žalobca vo vzťahu k predmetnej hračke porušil povinnosť uloženú v § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, a to tým, že sprístupnil predmetnú hračku na trh, hoci táto nespĺňala požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 ods. 3 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek,

- výšku pokutu orgán verejnej správy dostatočne odôvodnil a táto je primeraná povahe skutku. V zmysle § 23 ods. 1 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek je orgán dohľadu povinný v prípade zistenia nedostatkov, resp. preukázaného porušenia zákona, obligatórne uložiť sankciu za spáchaný správny delikt. Vzhľadom na rozhodovaciu prax orgány dozoru hodnotia nedodržanie zákazu podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek zvlášť prísne, čo sa aj prejavuje na výške uložených pokút. Pokuta v nižšie výške by bola neadekvátna závažnosti porušenia zákona, predovšetkým by bola v rozpore so zásadou materiálnej rovnosti. Sankcia bola zdôvodnená sledujúc všetky kritériá uvedené v § 23 ods. 5 zákona o bezpečnosti hračiek a taktiež funkcie sankcie, ktorými sú represia, prevencia a výchova páchatel'a správneho deliktu. V danom prípade bolo pri určovaní výšky pokuty prihliadnuté na počet nebezpečných výrobkov nachádzajúcich sa v ponuke na predaj pre spotrebiteľa, ako aj na skutočnosť, že nešlo o opakované porušenie zákona o bezpečnosti hračiek zo strany žalobcu. Taktiež je výška pokuty primeraná vzhľadom na množstvo zistenej nebezpečnej hračky nachádzajúcej sa v ponuke pre spotrebiteľa. Uložená sankcia sleduje požiadavku na jej citelnosť v majetkovej sfére žalobcu, na účel jednak represie, ale aj dôslednej individuálnej ako aj generálnej prevencie. Uložená sankcia zohľadňuje tiež skutočnosť, že k porušeniu došlo vzhľadom na chemické riziko pre deti pri hre s predmetnou hračkou z dôvodu nadlimitného obsahu kadmia a olova. Prvostupňový orgán pri uložení pokuty prihliadol na skutočnosť, že informácia o nebezpečnom výrobku je zverejnená od 26.02.2019, teda zohľadnil časový priestor na oboznámenie sa s touto informáciou, ktorý mal žalobca do uskutočnenia kontroly dňa 12.03.2019,

- iný správny delikt podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek sa radí medzi ohrozovacie delikty, tzn. že na naplnenie znakov skutkovej podstaty sa nevyžaduje vznik protiprávneho následku, postačuje riziko jeho vzniku. Nie je nevyhnutné, aby došlo k negatívnym následkom, preto stačí, ak takéto následky porušenia povinnosti hrozia, prípadne sú možné, t. j. k naplneniu skutkovej podstaty tohto správneho deliktu stačí kontrolnému orgánu zistiť, že v dôsledku porušenia povinnosti zodpovednou osobou došlo k ohrozeniu práv spotrebiteľa. Orgán verejnej správy aj pri ohrozovacom delikte prihliadol pri stanovení výšky pokuty na kritériá podľa § 23 ods. 5 zákona o bezpečnosti hračiek (v prípade zisteného poškodenia zdravia spotrebiteľa predmetným výrobkom by uložil žalobcovi sankciu vo väčšej výške).

IV.

Právny názor kasačného súdu

25. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 01.08.2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Výkon súdnictva prešiel z Najvyššieho súdu SR na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky odo dňa 01.08.2021 vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.08.2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola pôvodne predložená Najvyššiemu súdu SR a bola jej pridelená sp. zn. 8Asan/13/2021. Od 01.08.2021 je na konanie v tejto veci príslušný Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Vec bola náhodným výberom pridelená kasačnému senátu 1S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

26. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal žalovaný - sťažovateľ v lehote včas [§ 443 ods. 2 písm. a) v spojení s § 145 ods. 2 písm. c) SSP], preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie prvostupňového orgánu, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného (sťažovateľa).

27. V danej veci sa jedná o preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 2.000,- eur pre porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, keď žalobca ako distribútor sprístupnil na trhu hračku, o ktorej vedel alebo mal vedieť, že nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 ods. 3 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek. Kasačný súd konštatuje, že predmetom kasačného konania je posúdenie správnosti právneho posúdenia krajského súdu, týkajúceho sa nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí orgánov verejnej správy. Krajský súd mal za to, že orgány verejnej správy nedostatočne odôvodnili a vysvetlili všetky znaky skutkovej podstaty správneho deliktu, ktorého sa mal dopustiť žalobca, a to vzhľadom na to, že na internetovej stránke www.soi.sk v oznámení o nebezpečnosti výrobku bolo ako typ rizika označené riziko pre životné prostredie. Kasačný súd, vychádzajúc z dôvodov kasačnej sťažnosti, považoval za kľúčové vysporiadať sa s otázkou dostatočnosti vymedzenia deliktuálneho správania žalobcu v nadväznosti na splnenie podmienok na vyvodenie deliktuálnej zodpovednosti žalobcu na základe dostatočného zistenia skutkového stavu veci, spočívajúceho v konštatovaní nebezpečnosti predmetnej hračky.

28. Podľa § 1 zákona o bezpečnosti hračiek tento zákon upravuje

- a) osobitné bezpečnostné požiadavky na hračku
- b) postupy posudzovania zhody na hračky
- c) povinnosti výrobcu, splnomocneného zástupcu, dovozcu, distribútora a notifikovanej osoby
- d) pôsobnosť Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky,
- e) pôsobnosť orgánu dohľadu, ktorým je Slovenská obchodná inšpekcia.

29. Podľa § 3 ods. 1 zákona o bezpečnosti hračiek hračka vrátane obsiahnutých chemických látok a chemických zmesí nesmie ohroziť bezpečnosť a zdravie dieťaťa alebo dospelého, ak sa používa predpokladaným spôsobom v súlade s jej určením zohľadňujúcim správanie a zručnosť dieťaťa, a ak je to potrebné, zručnosť dozerajúceho dospelého, predovšetkým pri hračke určenej na hranie pre dieťa vo veku do 36 mesiacov alebo pre inú špecifikovanú vekovú skupinu.

30. Podľa § 3 ods. 2 zákona o bezpečnosti hračiek hračka uvedená na trh musí spĺňať požiadavky podľa odseku 1 a prílohy č. 2 a podľa osobitného predpisu počas výrobkom predpokladaného obdobia jej používania.

31. Podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek distribútor nesmie sprístupniť hračku na trhu, ak vie alebo by mal vedieť, že hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2.

32. Podľa § 21 ods. 1 zákona o bezpečnosti hračiek dohľad nad dodržiavaním povinností výrobcu, splnomocneného zástupcu, dovozcu a distribútora ustanovených týmto zákonom vykonáva orgán dohľadu v súlade s ustanoveniami osobitného predpisu.

33. Podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek orgán dohľadu uloží výrobcovi, dovozcovi, splnomocnenému zástupcovi alebo distribútorovi pokutu od 1 500 do 50 000 eur, ak poruší povinnosť podľa § 4 ods. 1 písm. a) a k), § 6 ods. 2 písm. f), § 7 ods. 1 písm. d) alebo § 7 ods. 2 písm. b).

34. Podľa § 23 ods. 6 zákona o bezpečnosti hračiek pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť, čas trvania a následky protiprávneho konania a na opakované porušenie povinností podľa tohto zákona.

35. Podľa § 27 zákona o bezpečnosti hračiek na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem § 19 a § 21 ods. 2 písm. c) a ods. 3 a 6 zákona.

36. Podľa § 27a písm. a) všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o osobitných bezpečnostných požiadavkách na chemické látky a chemické zmesi obsiahnuté v hračkách a na chemické vlastnosti hračiek.

37. Podľa prílohy č. 2 ods. 3 písm. a) zákona o bezpečnosti hračiek hračka musí byť navrhnutá a vyrobená tak, aby nepredstavovala žiadne riziko negatívnych účinkov na ľudské zdravie z dôvodu expozície chemických látok alebo zmesí, z ktorých je hračka zložená alebo ktoré obsahuje, ak sa hračka používa za podmienok uvedených v § 3 ods. 1.

38. Podľa § 1 vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 225/2013 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 78/2012 Z. z. o bezpečnosti hračiek a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 140/2013 Z. z. (ďalej aj „vyhláška č. 225/2013 Z. z.“) podrobnosti o osobitných bezpečnostných požiadavkách na chemické látky a chemické zmesi obsiahnuté v hračkách a chemické vlastnosti hračiek sú uvedené v prílohe č. 1.

39. Podľa § 2 vyhlášky č. 225/2013 Z. z. osobitné upozornenia a opatrenia, ktoré sa majú dodržiavať pri používaní niektorých kategórií hračiek, sú uvedené v prílohe č. 2.

40. Podľa článku 51 Smernice č. 2009/48/ES členské štáty stanovujú pravidlá týkajúce sa sankcií pre hospodárske subjekty, ktoré môžu zahŕňať trestné sankcie za vážne porušenia, uplatniteľné na prípady porušenia vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe tejto smernice, a prijímajú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie vykonávania týchto pravidiel. Tieto sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce a môžu sa zvýšiť, ak príslušný hospodársky subjekt už v minulosti podobným spôsobom porušil ustanovenia tejto smernice.

41. V prvom rade kasačný súd považoval za potrebné poukázať na stotožnenie predmetnej hračky, ktorá bola zistená na prevádzke žalobcu s výrobkom, ktorý bol zverejnený na internetovej stránke www.soi.sk v časti nebezpečné výrobky s údajmi: Produkt: Autíčko na batérie, pôvod Čína, Typ: 175B, poradové číslo 16785, prijaté opatrenia: dobrovoľné opatrenia - stiahnutie výrobku z trhu, ktorý predstavuje riziko pre životné prostredie - obsah kadmia a olova. V Inšpekčnom zázname zo dňa 12.03.2019 sa nachádza aj fotodokumentácia hračky „Autíčko na batérie, FIRE TRUCK, No. 175B“, vyhotovená počas kontroly v prevádzke žalobcu, ako aj podrobný opis výrobku. Internetová stránka www.soi.sk (v časti nebezpečné výrobky) zverejnila dňa 26.02.2019 výrobok s totožným názvom pôvodom aj typom ako aj totožným vzhľadom. Kasačný súd teda konštatuje, že výrobok zistený v prevádzke žalobcu sa zhoduje s výrobkom, ktorý bol ako nebezpečný zverejnený prostredníctvom internetovej stránky www.soi.sk.

42. Kasačný súd ďalej uvádza, že z kontextu a účelu európskej a vnútroštátnej legislatívnej úpravy v oblasti bezpečnosti hračiek vyplýva distribútorovi povinnosť konať s náležitou starostlivosťou pri sprístupňovaní hračiek na trhu. S prihliadnutím na povinnú znalosť európskych a vnútroštátnych právnych predpisov hospodárskymi subjektmi v danej oblasti, v závislosti od ich úloh v dodávateľskom reťazci v rámci sprístupňovania hračiek na trh, tieto nesú zodpovednosť za to, aby sa dosiahla vysoká úroveň ochrany verejných záujmov, ktorými sú zdravie, bezpečnosť a ochrana spotrebiteľa, životného prostredia a zabezpečila sa spravodlivá hospodárska súťaž na trhu. Ide o legitímne ciele sledované smernicou EP a Rady č. 2009/48/ES ako aj zákonom o bezpečnosti hračiek, a preto je namieste od hospodárskych subjektov, vrátane distribútora sprístupňujúceho hračky na trh ich dodávaním na konečnú spotrebu, spravodlivo očakávať z ich strany aktívny prístup k vyhľadávaniu informácií od orgánu dozoru nad vnútroštátnym trhom. Hoci v zákone o bezpečnosti hračiek nie je explicitne upravená povinnosť hospodárskych subjektov sledovať internetové stránky orgánov dozoru, z podstaty zákonom stanovených povinností hospodárskym subjektom vyplýva povinnosť s primeranou starostlivosťou zabezpečiť získanie aktuálnych informácií o bezpečnosti, resp. o nebezpečnosti ponúkaných hračiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Asan/18/2018 zo dňa 05.05.2020).

43. Z dikcie ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek vyplýva, že zodpovedný subjekt (žalobca) „vedel alebo mal vedieť“ o skutočnosti, že hračka nespĺňa zákonné požiadavky, a napriek tomu ju sprístupnil na trhu. Z administratívneho spisu vyplýva, že sťažovateľ dňa 26.02.2019 zverejnil na internetovej stránke www.soi.sk informáciu o nebezpečnom výrobku (autíčko na batérie, pôvod Čína). Táto informácia bola zverejnená v systéme RAPEX na internetovej stránke (na ktorú odkazuje aj stránka www.soi.sk) <https://ec.europa.eu/safety-gate> dňa 15./02.2019 pod číslom A12/0252/19. Ako bolo už viackrát uvedené v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR ako aj Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Asan/28/2019 zo dňa 24.11.2020, rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Asan/12/2020 zo dňa 02.02.2022, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Asan/28/2019 zo dňa 24.11.2020) je všeobecne známou skutočnosťou, že sťažovateľ na svojej internetovej stránke poskytuje informácie o nebezpečných výrobkoch dostupné nielen spotrebiteľom, ale aj podnikateľom, v snahe zjednodušiť tak informovanie verejnosti o nebezpečných výrobkoch na národnom trhu Slovenskej republiky a na vnútornom trhu Európskej únie. Informácia o tomto konkrétnom výrobku bola zverejnená na internetovej stránke www.soi.sk dňa 26.02.2019 (na internetovej stránke <https://ec.europa.eu/safety-gate> dokonca dňa 15.02.2019) teda predtým, ako bol výrobok v nájdený v prevádzke žalobcu, z čoho vyplýva, že žalobca mal možnosť overiť si informáciu o bezpečnosti výrobku pred vykonanou kontrolou. Žalobca ako distribútor v zmysle zákona o bezpečnosti hračiek, mal vedieť už len z titulu svojho postavenia ako profesionálneho hospodárskeho subjektu na trhu pri zachovaní náležitej starostlivosti, že výrobok v jeho ponuke, je hračkou nespĺňajúcou požiadavky v zmysle zákona o bezpečnosti hračiek, a to v dôsledku jeho zverejnenia v európskom systéme RAPEX a na internetovej stránke sťažovateľa v sekcii „nebezpečné výrobky“.

44. Kasačný súd sa v danej veci stotožnil s názorom orgánov verejnej správy, že žalobca sa sprístupnením na trh hračky, ktorá je totožná s výrobkom označeným ako nebezpečný, zverejneným na internetovej stránke www.soi.sk dopustil porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, teda povinnosti nesprístupniť na trh hračku, o ktorej vie alebo by mal vedieť, že nespĺňa požiadavky podľa § 3 príloha č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek.

45. Na zdôraznenie kasačný súd uvádza, že na definovanie konania žalobcu ako správneho deliktu a na jeho následné sankcionovanie musia byť obligatórne a kumulatívne zistené a naplnené všetky štyri znaky skutkovej podstaty správneho deliktu, a to subjekt, subjektívna stránka, objekt a objektívna stránka. V prípade, ak by čo i len jeden znak skutkovej podstaty nebol preukázaný, nemožno hovoriť o naplnení skutkovej podstaty správneho deliktu. Z povahy správneho deliktu podľa § 7 ods. 1 písm. d) v spojení s § 3 a prílohou č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek vyplýva, že objektom skutkovej podstaty správneho deliktu (spoločensky chráneným záujmom štátu) je záujem spoločnosti na ochrane a bezpečnosti zdravia detí pred rizikami spôsobenými nebezpečnými hračkami. Subjekt tohto správneho deliktu je špeciálny. Ide o distribútora, t. j. v zmysle Nariadenia č. 765/2008 a Smernice č. 2009/48/ES

o každú fyzickú osobu alebo právnickú osobu v dodávateľskom reťazci, okrem výrobcu a dovozcu, ktorá sprístupňuje hračku na trhu. Ako správne uviedol krajský súd, aj s ohľadom na doterajšiu rozhodovaciu prax (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 6Asan/11/2018 zo dňa 09.05.2019, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Asan/18/2018 zo dňa 05.05.2020, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Asan/4/2021 zo dňa 01.06.2021 a rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Asan/12/2020 zo dňa 02.02.2022) žalobca, ktorý ponúkal na predaj hračku konečnému spotrebiteľovi v rámci svojej obchodnej činnosti, t. j. dodával predmetnú hračku na spotrebu, čím ju sprístupnil na trhu, je ako hospodársky subjekt v postavení distribútora.

46. Subjektívna stránka správneho deliktu (zavinenie) je naplnená, nakoľko žalobca nesie objektívnu zodpovednosť za porušenie zákona o bezpečnosti hračiek, to znamená, že bez ohľadu na zavinenie zodpovedá za protiprávny výsledok. Ako správne poznamenal sťažovateľ, prejednávany správny delikt patrí medzi ohrozovacie správne delikty, preto zároveň nie je nevyhnutné, aby došlo k poruchovému následku, ale stačí, ak takýto následok hrozí.

47. Objektívnu stránku správneho deliktu predstavuje konanie distribútora (žalobcu), ktorý sprístupnil na trhu hračku, pričom vedel alebo mal vedieť, že hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. Zákon o bezpečnosti hračiek v § 3 upravuje bezpečnostné požiadavky, ktorými sú všeobecné bezpečnostné požiadavky a osobitné bezpečnostné požiadavky vzťahujúce sa k špecifickým rizikám, ktoré sú uvedené v prílohe č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. Všeobecné bezpečnostné požiadavky sú aplikovateľné aj na hračky, ktoré predstavujú riziká, ktoré nie sú zahrnuté v osobitných bezpečnostných požiadavkách a tieto musí spĺňať každá jedna hračka. Všeobecné bezpečnostné požiadavky ustanovujú, že hračky vrátane obsiahnutých chemických látok a chemických zmesí nesmú ohrozovať bezpečnosť a zdravie detí alebo dospelého, ktorým sa rozumejú rodičia, osoby dohliadajúce na deti a všetci ostatní ľudia. Osobitné bezpečnostné požiadavky sa podľa prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek rozdeľujú na kategórie, pričom aj tieto požiadavky musí spĺňať každá jedna hračka v príslušnej kategórii.

48. Súčasťou prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek je aj osobitná kategória - chemické vlastnosti, pričom podľa ods. 3 písm. a) hračka musí byť navrhnutá tak, aby nepredstavovala žiadne riziko negatívnych účinkov na ľudské zdravie z dôvodu expozície chemických látok alebo zmesí, z ktorých je hračka zložená alebo ktoré obsahuje, ak sa hračka používa za podmienok uvedených v § 3 ods. 1 zákona o bezpečnosti hračiek.

49. Novelou zákona o bezpečnosti hračiek č. 140/2013 Z. z. s účinnosťou od 20.07.2013 sa vykonala transpozícia smerníc v oblasti bezpečnosti hračiek, ktoré ustanovujú rôzne podrobnosti o osobitných bezpečnostných požiadavkách na chemické látky a chemické zmesi obsiahnuté v hračkách a chemické vlastnosti hračiek. Na základe splnomocňovacieho ustanovenia v doplnenom § 27a Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky vydalo vyhlášku č. 225/2013 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o bezpečnosti hračiek. Vyhláška nadobudla účinnosť dňa 15.08.2013 a v súlade s § 27a zákona o bezpečnosti hračiek obsahuje aj osobitne medzné hodnoty pre chemické látky použité v hračkách, ktoré sú určené na hranie pre deti vo veku do 36 mesiacov alebo v iných hračkách, ktoré sú určené na vkladanie do úst.

50. Podľa písm. d) prílohy č. 1 vyhlášky č. 225/2013 Z. z. bez toho, aby boli v prílohe č. 2 ods. 3 zákona dotknuté písmená c) až e), nemožno prekročiť tieto medzné hodnoty migrácie z hračiek alebo častí hračiek:

- kadmium - 1,3 mg/kg v suchom, krehkom, práškovom alebo ohybnom materiáli hračky, 0,3 mg/kg v tekutom alebo lepkavom materiáli hračky a 17 mg/kg v zoškriabanom materiáli hračky,
- olovo - 2,0 mg/kg v suchom, krehkom, práškovom alebo ohybnom materiáli hračky, 0,5 mg/kg v tekutom alebo lepkavom materiáli hračky, 23 mg/kg v zoškriabanom materiáli hračky.

51. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobca ako hospodársky subjekt mal pri vynaložení náležitej starostlivosti vedieť, že hračka, ktorú ponúka na predaj, je nebezpečná, a to s ohľadom na verejne prístupné oznámenie sťažovateľa na jeho internetovej stránke ako aj s ohľadom na verejne prístupné

oznámenie na stránke RAPEX. Kasačný súd sa nestotožnil z názorom krajského súdu, ktorý mal za to, že vymedzenie rizika v uvedených oznámeniach v súvislosti s používaním predmetného výrobku, bez dostatočných informácií o spôsobe možného ohrozenia bezpečnosti a zdravia dieťaťa pri bežnom používaní predmetnej hračky, neposkytuje dostatočnú informáciu o tom, že predmetný výrobok nespĺňa požiadavky na bezpečnosť hračky podľa § 3 ods. 1 a prílohy č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek. Kasačný súd k tomu uvádza, že na webovej stránke www.soi.sk bolo zverejnené, že hračka je nebezpečná pre obsah kadmia a olova, pričom v systéme RAPEX bol uvedený konkrétny obsah nebezpečných látok vo výrobku - olovo (39,7 % váhy) a kadmium (0,14 % váhy). V súvislosti s vyhláškou č. 225/2013 Z. z., kde je presne identifikované zakázané množstvo konkrétnych látok v hračkách (viď bod 50 rozsudku) je zrejmé, že hračka s uvedenými hodnotami je nebezpečnou, a preto je v zmysle § 3 zákona o bezpečnosti hračiek povinnosťou distribútora takúto hračku nespripustniť na trhu.

52. Kasačný súd zastáva názor, že žalobca naplnil znaky skutkovej podstaty tohto správneho deliktu. Na doplnenie kasačný súd uvádza, že pre porušenie povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek bol pre orgány verejnej správy rozhodujúci skutkový stav počas výkonu kontroly, v čase ktorej bola hračka ponúkaná žalobcom prezumovaná ako nebezpečná.

53. K tvrdeniu krajského súdu, ktorý mal za to, že v danej veci orgány verejnej správy nevysvetlili znaky skutkovej podstaty správneho deliktu, ktorého sa mal dopustiť žalobca, keď na internetovej stránke www.soi.sk ako aj v systéme RAPEX bolo identifikované riziko pre životné prostredie, kasačný súd poukazuje na zmysel a účel právnej úpravy zákona o bezpečnosti hračiek ako aj Smernice č. 2009/48/ES, ktorým je ochrana zdravia detí a iných osôb pred niektorými látkami v hračkách a vytvorenie bezpečných podmienok používania hračiek. Smernicou č. 2009/48/ES sa upravil spoločný systém (tzv. systém RAPEX, t. j. systém Spoločenstva na rýchlu výmenu informácií, ktorý bol zavedený na základe Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov), na základe ktorého sú členské štáty Európskej únie, štáty Európskeho hospodárskeho priestoru a Európska komisia informované o prijatých opatreniach v súvislosti s hračkami, ktoré predstavujú riziko pre zdravie a bezpečnosť ľudí (bod 41 Smernice č. 2009/48/ES). Systém RAPEX pomáha predchádzať výskytu a obmedzeniu distribúcie nebezpečných výrobkov (vrátane hračiek) na trhu Európskej únie s cieľom chrániť zdravie a bezpečnosť spotrebiteľa. Do systému RAPEX sa povinne hlásia všetky nebezpečné spotrebiteľské výrobky, ktoré predstavujú závažné riziko pre zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov (okrem potravín a krmív, liekov, zdravotníckych pomôcok a zdravotníckych zariadení a prístrojov). Výrobcovia, dovozcovia, dodávatelia aj predávajúci sú povinní oznamovať výskyt nebezpečných výrobkov do systému RAPEX, prostredníctvom príslušných orgánov dozoru. Týmto spôsobom bol z Malty nahlásený a v systéme RAPEX uverejnený výrobok - hračka - označený ako „Toy fire engine - Fire truck“. V zmysle oznámenia bol na Malte tento výrobok stiahnutý z obehu, pre obsah nebezpečných látok vo výrobku - olovo (39,7 % váhy) a kadmium (0,14 % váhy). Z oznámenia vyplýva, že výskyt olova a kadmia vo výrobku predstavuje riziko pre životné prostredie a predstavuje nesúlad s požiadavkami smernice EP a Rady č. 2011/65/EÚ.

54. V administratívnom konaní ako aj v súdnom konaní sa preukázalo, že zistený výrobok - hračka u žalobcu, predstavuje identický výrobok, ktorý bol zverejnený v systéme RAPEX a následne na internetovej stránke www.soi.sk. Na základe zverejnených údajov bolo možné stotožniť zverejnený nebezpečný výrobok s výrobkom nájdeným u žalobcu počas kontroly. Kasačný súd, s ohľadom na eurokonformný výklad citovaných ustanovení má za to, že dostatočne zrejme a jasné zverejnenie informácií o nebezpečnom výrobku v systéme RAPEX (aj s ohľadom na vyhlášku č. 225/2013 Z. z.) prezumuje nebezpečnosť výrobku a je dostatočným podkladom pre vydanie rozhodnutia.

55. V čase vykonania kontroly bola predmetná hračka prezumovaná ako nebezpečná, a to, ako už bolo vyššie uvedené, na základe zverejnenia informácie o nebezpečnosti tohto výrobku na internetovej stránke www.soi.sk. a v systéme RAPEX. S prihliadnutím na vnútroštátnu právnu úpravu v oblasti bezpečnosti hračiek ako aj na vyššie uvedenú európsku právnu úpravu, je legitímne od príslušných hospodárskych subjektov a distribútorov sprístupňujúcich hračky na trh očakávať aktívny prístup k vyhľadávaniu spolupráce a informácií od orgánu dozoru nad vnútroštátnym trhom. Pre naplnenie

skutkovej podstaty správneho deliktu v zmysle § 7 ods. 1 písm. d) v spojení s § 3 ods. 1 a prílohou č. 2 zákona o bezpečnosti hračiek, je irelevantné, že v oznámeniach bolo uvedené nebezpečenstvo pre životné prostredie. Kasačný súd poukazuje na to, že v zmysle rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR ako aj Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky už zverejnením nebezpečného výrobku na stránke www.soi.sk sa na účely § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek prezumuje vedomosť, že konkrétna hračka je nebezpečným výrobkom ak je s ponúkanou hračkou plne stotožnená na základe konkrétnych údajov (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Asan/4/2021 zo dňa 01.06.2021).

56. Kasačný súd, posúdiac všetky skutkové a právne okolnosti daného prípadu dospel k záveru, že sťažovateľ postupoval v súlade s ustanoveniami správneho poriadku a zákona o bezpečnosti hračiek, ktoré citoval, skutkový stav danej veci bol spoľahlivo zistený, výrok preskúmaného rozhodnutia je jasný, zrozumiteľný a určitý. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, ktoré skutočnosti boli podkladom jeho vydania, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, ako aj to, ako sa vyrovnal s námietkami žalobcu.

57. Podľa § 462 ods. 1 SSP ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec správne mu súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

58. Podľa § 469 SSP ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, správny súd aj orgán verejnej správy sú viazaní právnym názorom kasačného súdu.

59. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, kasačný súd konštatuje dôvodnosť kasačnej sťažnosti, keď dospel k záveru, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil. Kasačný súd preto preskúmaný rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní vec opätovne prejednať s tým, že pri formulácii svojich právnych záverov bude postupovať v intenciách právneho názoru kasačného súdu vyslovenom v tomto rozhodnutí.

60. Podľa § 467 ods. 3 SSP ak kasačný súd zruší rozhodnutie správneho súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, správny súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

61. Vzhľadom na to, že kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v súlade s § 467 ods. 3 SSP o nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne krajský súd.

62. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v kasačnom senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

